

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 11P/68/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5318202516
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Pytliaková Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2018:5318202516.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Adrianou Pytliakovou, PhD. vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: S. E., L.. XX.X.XXXX, J. Y. XXXX/XX, Čadca, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, ul. Andreja Hlinku 8, dieťa rodičov: matky C. C., L.. XX.X.XXXX, J. Č., Y. XXXX/XX, XXX XX Čadca a otca C.W. E., L.. XX.X.XXXX, J. Č. XXXX, XXX XX Čadca, v konaní o zmenu zverenia maloletej do osobnej starostlivosti otca takto

r o z h o d o l :

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu v Čadci č.k. 7P/80/2006 zo dňa 22.3.2007 tak, že maloletá S. E., L.. XX.X.XXXX z v e r u j e sa do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej S. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, t.j. sumou 28,08 €, ktoré výživné je povinná platiť, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám otca, pod následkami výkonu rozhodnutia, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ podaným návrhom zo dňa 17.9.2018 žiadal, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu v Čadci č. k. 7P/80/2006 zo dňa 22.3.2007, ktorým bola maloletá S. E., L.. XX.X.XXXX zverená do osobnej starostlivosti matky a to tak, aby maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti otca s povinnosťou matky prispievať na jej výživu sumou 28,- € mesačne. Styk navrhoval ponechať na vzájomnú dohodu rodičov. Návrh odôvodnil tým, že s matkou maloletej S. žili v spoločnej domácnosti do augusta 2015. Maloletá S. následne bola rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 7P/80/2006 zo dňa 22.3.2007 zverená do osobnej starostlivosti matky. Od odchodu zo spoločnej domácnosti až doposiaľ navrhovateľ dcéru navštevoval sporadicky, kontaktoval ju najmä telefonicky, udržiaval s ňou citový vzťah. V mesiaci marec 2017 došlo k zlyhaniu vo výchove a starostlivosti matky o maloletú dcéru z dôvodu požívania alkoholických nápojov. Maloletá istý čas bývala u navrhovateľa, neskôr sa situácia stabilizovala, matka abstinovala a maloletá sa nasťahovala naspäť k matke. Navrhovateľ medzitým podaný návrh na zmenu výchovy zobral späť. Situácia sa začala opakovať počas letných prázdnin roku 2018, kedy matka začala opäť požívať alkoholické nápoje, bola aj hospitalizovaná. Maloletá sa odsťahovala ku svojej krstnej mame K. E., u ktorej bola počas prázdnin. V čase podania návrhu maloletá bola u navrhovateľa, bývala s ním v spoločnej domácnosti na adrese Č. XXXX, odkiaľ navštevovala aj základnú školu. Je žiačkou 7. Ročníka ZŠ Rázusova. Kolízny opatrovník vykonal v domácnosti matky kontroly a bolo zistené, že matka požíva alkoholické nápoje, od susedov oznámené, že maloletá sa doma nezdržiava. Počas prázdnin bývala u svojej krstnej mamy. Matku často susedia vídávali spadnutú na chodbe alebo na schodoch bytového

domu pod vplyvom alkoholu. Na základe uvedených skutočností navrhovateľ žiadal, aby súd návrhu vyhovel.

2. Súd v konaní vykonal dokazovanie oboznámením sa pripojených spisov Okresného súdu Čadca sp. zn. 4P/15/2017, 7P/80/2006, úradným záznamom, neodkladným opatrením č. k. 11P/68/2018 zo dňa 19.9.2018, správou o prešetrení pomerov zo strany kolízneho opatrovníka, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca a mal zistený tento skutkový stav.

3. Rozsudkom Okresného súdu v Čadci č. k. 7P/80/2006 zo dňa 22.3.2007 maloletá S. E. bola zverená do osobnej starostlivosti matky s povinnosťou otca prispievať na jej výživu sumou 1.000,- Sk mesačne. V čase rozhodnutia matka bola na rodičovskej dovolenke, bol jej vyplácaný rodičovský príspevok a prídavky na deti. Otec bol vedený ako uchádzač o zamestnanie v evidencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta. V konaní sp. zn. 4P/15/2017 navrhovateľ podal návrh o zverenie maloletej S. do svojej osobnej starostlivosti a určenie výživného vo vzťahu k matke. Uznesením zo dňa 19.9.2017 konanie bolo zastavené v dôsledku späťvzatia návrhu zo strany navrhovateľa.

4. Uznesením Okresného súdu v Čadci č. k. 11P/68/2018 - 9 zo dňa 19.9.2018 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo uložené matke odovzdať maloletú S. do starostlivosti otca, s povinnosťou matky, prispievať na jej výživu sumou 30% zo životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa a to mesačne sumou 28,08 €. V čase rozhodnutia súd mal osvedčené, že matka výchovu maloletej S. nezvláda, požíval alkoholické nápoje z ktorého dôvodu maloletá bola nútená odsťahovať sa ku svojej krsťnej mame K. E., u ktorej bola počas prázdnin. V čase už nariadeného neodkladného opatrenia, bola u otca na adrese Č., Č.T. XXXX. Samotná maloletá uviedla, že doma s mamou nechce zostať, prostredie kde žije jej nevyhovuje, ťažko zvláda mamine stavy po jej požití alkoholických nápojov. Vyslovila súhlas, aby bola zverená do starostlivosti svojho otca C. E..

5. Súd v konaní vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, ktorý poukázal na to, že hlavným dôvodom pre ktorý žiada, aby maloletá S. bola zverená do jeho osobnej starostlivosti, je nadmerné požívanie alkoholických nápojov zo strany matky. Od konca augusta 2018 maloletá býva u neho, on pracuje ako živnostník momentálne v Nemecku, zdržiava sa tam 14 až 21 dní, potom je 10 až 17 dní doma. V jeho neprítomnosti starostlivosť zabezpečuje jeho priateľka D. V., s ktorou žije v spoločnej domácnosti. S touto má aj maloleté dieťa D. E., L.. XX.XX.XXXX. S. má s jeho priateľkou dobrý vzťah, vedie ju k plneniu si školských povinností a v rodine sú stanovené presné pravidlá, spočívajúce predovšetkým v plnení si školských povinností u maloletej S., dochádzky zo školy a do školy. Otec uviedol, že žiadnym spôsobom nebráni tomu, aby dcéra sa stretávala so svojou matkou, závisí to od jej rozhodnutia a od správania sa matky. Jediným záujmom, pre ktorý takýto návrh podal bola skutočnosť, že maloletá S. v prostredí svojej matky, v dôsledku požívania jej alkoholických nápojov bola neúnosná a v súčasnom období je spokojná. Navrhovateľ býva v rodinnom dome, ktorý kúpil spolu so svojou priateľkou, kde má S. vytvorenú vlastnú izbu. Tvrdil, že zarobí dostatok finančných prostriedkov, aby sa postaral o svoje deti, teda aj o S.. Jeho príjem je 1.500,- až 2.000,- € mesačne. Nežiadal, aby matka S. prispievala na jej výživu, doposiaľ žiadne finančné prostriedky od nej nedostal. Maloletá S. nemá žiadne krúžky, pokiaľ sa týka jej prospechu má jednotky, dvojky, trojky. Momentálne dostala dve štvorky z chémie a anglického jazyka a navrhovateľ jej zabezpečuje doučovanie z cudzieho jazyka. Priateľka navrhovateľa má ešte jedného syna z predchádzajúceho vzťahu D. Š., ktorý momentálne nachádza sa v liečebni v L., je hyperaktívny, mal by tam byť do konca kalendárneho roka 2018.

6. Kolízny opatrovník sa priklonil k návrhu otca, vzhľadom na momentálnu situáciu v rodinnom prostredí matky, ktorá nezvláda výchovu o maloleté dieťa, pre požívanie alkoholických nápojov. Kolízny opatrovník má vedomosť o tom, že matka bola hospitalizovaná na krátku dobu v nemocnici, bolo jej odporučené, aby podstúpila protialkoholickú liečbu. V súčasnom období sú vyhovujúce pomery pre maloletú u otca a kolízny opatrovník súhlasil, aby táto bola zverená do starostlivosti navrhovateľa. Zo správy o prešetrení pomerov mal súd preukázané, že matka býva v garsónke na ulici Y. v Čadci, ktorú má vo svojom vlastníctve. Maloletá má k dispozícii posteľ, skriňu. Garsónka je vkusne a účelne zariadená. Matka v čase od 14.7.2017 do 14.1.2018 bola monitorovaná úradom z dôvodu zlyhania vo výchove a z dôvodu požívania alkoholických nápojov. Maloletá istý čas bývala u otca, neskôr sa situácia stabilizovala, nastahovala sa späť k matke. Do júla 2018 neboli ohlásené ani zistené žiadne zlyhania zo strany matky. Dňa 14.8.2018 bolo uskutočnené sociálne šetrenie na dodržiavanie liečebného režimu v čase PN matky pracovníkmi úradu práce. Kontrolou bolo zistené, že matka opäť požíva vo veľkej miere alkoholické

nápoje a dcéra býva počas prázdnin u svojej tety a taktiež u otca. Otec požiadal neodkladným opatrením o zverenie maloletej dcéry do svojej starostlivosti. Dňa 12.9.2018 matka maloletej bola na pohovore oboznámená s postupom úradu v danej veci a poučená o možnosti pobytovej protialkoholickej liečby, čo by bolo v záujme dieťaťa. Matka uviedla, že oznámi úradu, či nastúpi na pobytovú liečbu, doposiaľ tak neurobila. Stále je na PN. Otec žije so svojou družkou na adrese Č. XXXX, vlastní polovicu staršieho rodinného domu, kde je vykonávaná rekonštrukcia podľa možností otca. Maloletá má k dispozícii detskú izbu, ostatné miestnosti užívajú všetci spoločne. V dome je ústredné kúrenie, WC, kúpeľňa, kuchyňa a obývačka. V čase šetrenia bola maloletá doma, prišla zo školy, navštevuje 7.Q. P. X. O., triedny učiteľ Mgr. M. C.. Nenavštevuje školskú jedáleň, učí sa dobre, školské pomôcky má zakúpené, do školy chodí autobusom. V čase šetrenia bola čisto oblečená, hrala sa s mladšou nevlastnou sestrou, má k nej pekný citový vzťah. Svojím podpisom potvrdila, že chce byť zverená do starostlivosti otca. Kolízny opatrovník nezistil nedostatky v starostlivosti zo strany otca, pracuje v zahraničí, ale v čase jeho neprítomnosti starostlivosť zabezpečuje jeho partnerka. Dieťa bolo upozornené, že v prípade akýchkoľvek nejasností, nedorozumení nech kontaktuje úrad alebo svoju tetu K. E., s ktorou má pekný citový vzťah a je sestrou matky. Kolízny opatrovník odporučil zveriť maloletú do starostlivosti otca, styk neupravovať, ponechať na dohodu rodičov.

7. Zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, oddelenie služieb pre občana mal súd preukázané, že matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, posledná evidencia trvala od 22.3.2013 do 18.3.2018.

8. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine - dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine - rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností; najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine - plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine - obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine - každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

9. Zhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k právnomu záveru, že matka nezvláda starostlivosť o maloletú S. a to v dôsledku nadmerného požívania alkoholických nápojov. Napriek tej skutočnosti, že matka sa nedostavila na pojednávanie, hoci bola riadne predvolaná, súd rozhodol o zmene výchovy v jej neprítomnosti, na podklade dôkazov, ktoré vykonal v danej veci a to predovšetkým vyjadrenia otca, prešetrenia pomerov v rodine zo strany kolízneho opatrovníka ako aj potvrdením súhlasu maloletej S. o zverení do starostlivosti otca. Je nesporné, že alkohol spôsobuje zmätočné správanie u matky, ktorá nevie v takomto stave racionálne pristupovať k starostlivosti o maloleté dieťa. Návykové látky majú negatívny vplyv na správanie sa človeka, preto je alarmujúce, aby dieťa v prítomnosti osoby, ktorá neprejavila ani záujem podrobiť sa protialkoholickému liečeniu a ktorému je zverená do osobnej starostlivosti, v tejto naďalej zotrvala. Preukázaním schopností otca, vytvoriť zdravé rodinné prostredie pre maloletú S. súd bol toho názoru, že je to najvhodnejší spôsob, ako zabezpečiť pre dieťa pokojné rodinné zázemie, v ktorom sa môže riadne pripravovať do školy, rozvíjať svoje záujmy, uspokojovať svoje potreby. V čase rozhodnutia bolo nesporné, že matka situáciu nezvláda a preto jednoznačne súd maloletú S. zveril do starostlivosti otca. Aj vzhľadom k vyjadreniu otca a kolízneho opatrovníka, v styku matky s maloletou S. nie je nijakým spôsobom bránené. Závisí to len od jej postoja a určitej sebakritiky, vzhľadom na požívanie alkoholických nápojov, akým spôsobom sa s touto otázkou vysporiada. Takýto stav zverenia maloletého dieťaťa, môže mať prechodný charakter a môže dôjsť k jeho zmene, pokiaľ matka preukáže stabilizáciu vhodného prostredia pre maloletú dcéru.

Pokiaľ sa týka výšky výživného, súd vzhľadom k tej skutočnosti, že nemal preukázané zárobkové a finančné možnosti matky, vychádzal z aplikácie § 62 ods. 3 Zákona o rodine a matke určil výživné v minimálnej výške, akou sumou povinný rodič musí prispievať na výživu svojho dieťaťa bez ohľadu na tú skutočnosť, či pracuje a to 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, ktorého výška ku dňu rozhodnutia bola 28,08 €. Súd určil výživné počnúc právoplatnosťou rozsudku vzhľadom k tej skutočnosti, že neodkladným opatrením v danej veci, bola vyživovacia povinnosť matke určená v rovnakej výške a neodkladné opatrenie bolo vykonateľné jeho vydaním.

10. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.